

Stadsbyggnadsförvaltningen
Undersökning

Datum
2023-12-04

Diarienummer
PBN 2021-003913

Handläggare
Saga Wingård

Undersökning om betydande miljöpåverkan för Detaljplan för Lilla Slässbo 1:95

Bakgrund

När en ny detaljplan tas fram, eller en befintlig detaljplan ändras, ska kommunen ta ställning till om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra betydande miljöpåverkan eller inte. För att ta reda på det, ska i princip alla¹ förslag till detaljplaner, eller ändringar i befintliga detaljplaner, genomgå en så kallad undersökning, enligt plan- och bygglagens 5 kapitel 11 a § och 6 kapitel 1 § miljöbalken.

I det fall detaljplanen bedöms medföra betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning genomföras och en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) upprättas. Miljöbedömningen utgör själva processen, som löper parallellt med planarbetet, med syfte att ge inspel kring möjliga anpassningar av planen, införande av planbestämmelser eller andra åtgärder som behövs för att minimera miljöpåverkan.

Syfte

Enligt 6 kapitel 1 § miljöbalken (MB) är det övergripande syftet med en miljöbedömning att integrera miljöaspekter i planering och beslutsfattande så att en hållbar utveckling främjas.

Detta dokument syftar till att, i inledning av planprocessen, bedöma och dokumentera planens potentiella miljöpåverkan. Om undersökningen kommer fram till att planens genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan innebär det att planen ska miljöbedömas och en MKB ska upprättas. Undersökningen utgör också underlag för avgränsning av miljöaspekter i MKB:n, i det fall beslut om betydande miljöpåverkan tas.

Undersökningen används också för att avgränsa vilka typer av miljöpåverkan som behöver beskrivas och hanteras vidare, även om planens genomförande inte bedöms innebära betydande miljöpåverkan.

¹ Undantaget gäller om detaljplanen endast är till för att tillgodose totalförsvarets eller räddningstjänstens behov.

Bedömning av betydande miljöpåverkan

I miljöbedömningsförordningen § 5 anges vilka omständigheter som kommunen ska utgå från vid undersökningen av om en detaljplan kan antas medföra betydande miljöpåverkan på miljön, hälsan, hushållning med mark, vatten och andra resurser. Var gränsen för betydande miljöpåverkan går är inte närmare preciserat. Kommunen måste göra en bedömning i varje enskilt fall.

Nedan ges några exempel på förutsättningar som kan bidra till betydande miljöpåverkan:

- Risk för negativ påverkan på riksintressen (Natura 2000/Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv med mera)
- Risk för negativ påverkan på skyddade arter
- Risk för stor negativ påverkan på grundvatten
- Förorenad mark i kombination med risk för översvämning

Viktigt att poängtera är dock att det är den totala sammanvägningen av miljöpåverkan som ligger till grund för beslut om betydande miljöpåverkan. Även om ingen stor påverkan inom någon av ovanstående punkter skulle identifieras, kan en liten påverkan inom många aspekter ge en sammantaget stor påverkan, och därför resultera i betydande miljöpåverkan och behov av MKB.

Om förslaget till detaljplan innebär att planområdet får tas i anspråk för att anlägga större och särskilt komplexa projekt, kallas de för MKB-projekt, se plan- och bygglagen 4 kapitlet 34 §. Ett MKB-projekt är ett projekt som enligt plan- och bygglagen och miljöbalken ska miljöbedömas i en detaljplaneprocess där aspekterna i miljöbedömningsförordningen § 10-13 belyses. Exempel på MKB-projekt är till exempel ett industriområde, ett köpcentrum, en parkeringsanläggning eller spårväg. För fler exempel, se Boverkets webbsida.

Undersökningens tre delar

Enligt 6 kapitlet 6 § miljöbalken innebär undersökningen att kommunen identifierar omständigheter som talar för och emot en betydande miljöpåverkan i början av planprocessen. Denna del av undersökningen görs i detta dokument.

Därefter, i undersökningens andra del, samråder kommunen i frågan om betydande miljöpåverkan med de kommuner, länsstyrelser och andra myndigheter som på grund av sitt särskilda miljöansvar kan antas bli berörda av planen eller programmet.

Enligt 6 kapitlet 7 § miljöbalken ska kommunen, när undersökningen är genomförd, i ett särskilt beslut avgöra om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Beslutet, som utgör undersökningens tredje del, ska redovisa de omständigheter som talar för eller emot betydande miljöpåverkan i miljöbalkens mening.

Beslutet ska göras tillgängligt för allmänheten. Enligt 6 kapitlet 8 § miljöbalken får beslutet om huruvida genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan inte överklagas. Däremot kan kommunen i ett senare skede göra en annan bedömning.

Planuppdraget

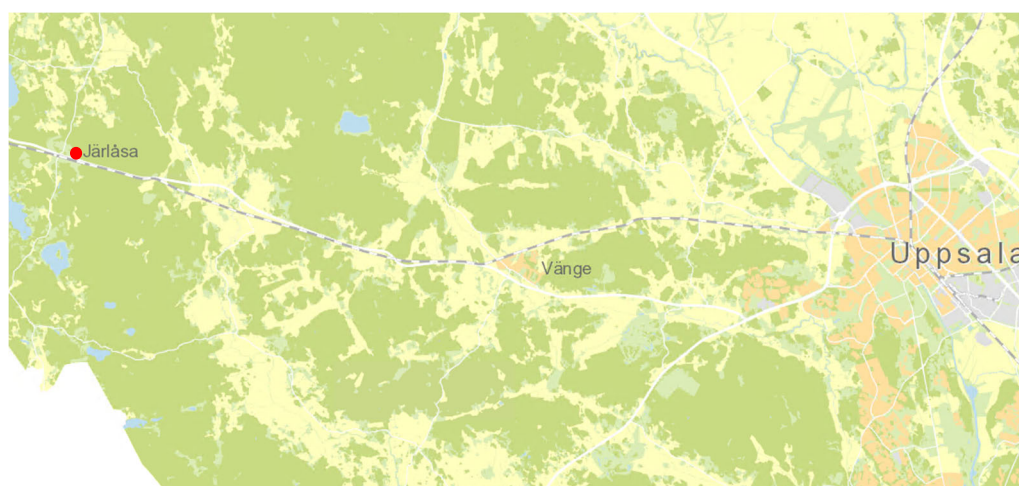
Fastighetsägaren för fastigheten Lilla Slässbo 1:95 i Järlåsa har ansökt om planbesked för att göra den befintliga bostadsbebyggelsen planenlig. Detta för att möjliggöra nybyggnad av garage och veranda.

Planområdet är avgränsat till fastigheten Lilla Slässbo 1:95 som har en area på 2584 kvadratmeter. Den befintliga huvudbyggnadens byggnadsarea uppgår till cirka 75 kvadratmeter och det befintliga uthusets byggnadsarea uppgår till cirka 35 kvadratmeter

Planläggningen syftar till att göra den befintliga markanvändning på fastigheten Lilla Slässbo 1:95 planenlig, vilket innebär att planlägga fastigheten för bostadsändamål. Planläggningen syftar också till att göra de befintliga byggnaderna planenliga genom att ersätta prickmarken med byggrätt.

Teknisk försörjning för fastigheten såsom trafikförsörjning, VA-försörjning och energiförsörjning kvarstår i sin befintliga tekniska lösning.

Fastigheten trafikförsöks idag via in- och utfart till väg 72 på fastigheten med tillstånd från väghållaren Trafikverket. Denna in- och utfart kvarstår i detaljplanen.

Figur 12. Kartan som visar Järlåsas läge i förhållande till Uppsala, cirka 2,5 mil öster om staden.

Figur 23 Kartan visar de aktuella fastigheten Lilla Slässbo 1:95 samt omgivande fastigheter.

Planförslaget innebär en ökad exploateringsgrad: Ja, men marginell sett till fastighetens area.

Är föreslagen markanvändning förenlig med gällande översiktsplan²: Ja

Planförslaget ingår i planprogram, fördjupad översiktsplan eller liknande, där miljöbedömning och miljökonsekvensbeskrivning redan genomförts: Nej.

² Detta är kopplat till Miljöbalkens kapitel 3: "Grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenområden, 1 § Mark- och vattenområden ska användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade med hänsyn till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företräde ska ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning".

Bedömning av betydande miljöpåverkan enligt Miljöbedömningsförordningen

Nedan redovisas kommunens bedömning av betydande miljöpåverkan genom en beskrivning av planen och platsen, samt bedömning av påverkan. Utgångspunkten är bedömningskriterierna i 5 § miljöbedömningsförordningen 2017:966. Bedömningarna är preliminära och ny kunskap som tillförs planarbetet kan innebära att de behöver omvärderas.

Planen

Miljöbedömningsförordningen 5§ 1, a-d

I vilken utsträckning detaljplanen:	Kommentar
a) anger förutsättningar för verksamheter eller åtgärder när det gäller lokalisering, typ av verksamhet, storlek eller driftförhållanden eller genom att fördela resurser	Detaljplanen omfattar en fastighet med ett befintligt enbostadshus och syftar till att bekräfta befintlig markanvändning, mark för bostadsändamål.
b) har betydelse för de miljöeffekter som genomförandet av andra planer eller program medför	Detaljplanen omfattar en fastighet med ett befintligt enbostadshus och bekräftar därmed befintlig markanvändning, mark för bostadsändamål. Detaljplanen bedöms inte ha betydelse för andra planer eller programs genomförbarhet.
c) har betydelse för att främja en hållbar utveckling eller för integreringen av miljöaspekter i övrigt, eller	Detaljplanen omfattar en fastighet med ett befintligt enbostadshus och syftar till att bekräfta befintlig markanvändning, mark för bostadsändamål. Fastighetens befintliga lösningar avseende teknisk försörjning kvarstår.
d) har betydelse för möjligheterna att följa miljölagstiftningen	<p>Detaljplanen berör riksintresse för Totalförsvaret militära del.</p> <p>Planområdet avvattnas till ytvattenförekomsten Storsjön. För Storsjön finns miljökvalitetsnormer.</p> <p>Detaljplanen omfattar en fastighet med ett befintligt enbostadshus och syftar till att bekräfta befintlig markanvändning, mark för bostadsändamål. Detaljplanen bekräftar befintlig markanvändning, mark för bostadsändamål.</p> <p>Detaljplanen bedöms följa miljölagstiftningen.</p>

Platsen

Miljöbedömningsförordningen 5§ 2, 8, 9.

2: Miljöproblem som är relevanta för planen, programmet eller ändringen

8: Det påverkade områdets betydelse och sårbarhet på grund av intensiv markanvändning, överskridna miljökvalitetsnormer, dess kulturvärden eller andra utmärkande egenskaper i naturen.

9: Påverkan på områden eller natur som har erkänd skyddsstatus nationellt, inom Europeiska unionen eller internationellt.

Fråga	Ja/Nej/Eventuellt ³	Kommentar
Berörs platsen av ställningstaganden kring mark- och vattenanvändning i ÖP 2016 angående: Dagvattenstråk Grönt stråk Viktigt grundvattenavsnitt Stort naturområde Grönområde Vattenförekomster vattendrag Vattenförekomster (sjöar, vattendrag)?	Nej	
Berörs platsen av särskilda mark- och vattenområden av riksintressen enligt miljöbalkens kap 3 och 4?	Ja	Detaljplanen berör riksintresse för Totalförsvaret militära del men bedöms inte påverka riksintresset.
Berörs platsen av näringar av nationell betydelse såsom jordbruksmark och skogsmark för produktionsskog?	Nej	
Berörs platsen av skyddade områden enligt miljöbalkens kap 7 och 8?	Nej	

³ Välj alternativet eventuellt ifall ytterligare utredning krävs för att besvara frågan

Fråga	Ja/Nej/Eventuellt ³	Kommentar
Finns högt klassade naturvärdesobjekt i naturvärdesinventering (klass 1 och 2) inom eller i närheten av planområdet?	Nej	
Finns skyddade arter registrerade i Artportalen inom eller i närheten av planområdet?	Nej	
Berörs platsen av Uppsala kommuns känslighetsklassade områden för grundvatten Om ja, ange känslighetsklass.	Nej	
Finns byggnad eller anläggning som är skyddad som byggnadsminne eller finns fornlämning enligt kulturmiljölagen (1988:950) inom området?	Nej	
Finns risker på platsen som behöver särskild hänsyn? Behövs särskilda utredningar, undersökningar skyddsavstånd med mera?	Ja	<p>Väg 72 (Salavägen) är rekommenderad transportväg för farligt gods. Dalabanan ligger cirka 60 meter från planområdet. En kvalitativ riskutredning som underlag till detaljplanen krävs.</p> <p>Det råder utökat byggnadsförbud om 30 meter från väg 72 med hänsyn till trafiksäkerhet. Detaljplanen behöver beakta byggnadsförbudet.</p> <p>Detaljplanen omfattar en fastighet med ett befintligt enbostadshus och syftar till att bekräfta befintlig markanvändning, mark för bostadsändamål. Detaljplanen behöver reglera begränsning av byggrätt med hänsyn till risk och byggnadsförbudet.</p>

Påverkan

Miljöbedömningsförordningen 5§ 3, 6.

3: de sannolika miljöeffekternas och det påverkade områdets utmärkande egenskaper

6: miljöeffekternas omfattning

Påverkan på miljön och människors hälsa vid genomförande av planen;

Miljöeffekt	Positiv eller ingen påverkan	Risk för viss negativ påverkan	Risk för stor negativ påverkan
Finns risk för påverkan på naturvärden , gröna värden / kilar, biologisk mångfald, växt- och djurliv?	Nej, planområdet tar ingen naturmark i anspråk.		
Finns risk för påverkan på rekreation och friluftsliv ?	Nej, planområdet hyser inte några utpekade rekreativa värden idag.		
Finns risk för påverkan på kulturmiljövärden ?	Nej, inga kända kulturhistoriska värden berörs.		
Finns risk för påverkan på landskapsbild / stadsbild ?	Nej.		
Finns risk för påverkan på grundvatten – att miljö kvalitetsnormer inte kan följas eller att riktvärden överskrids?	Nej.		
Finns risk för påverkan på ytvatten - att miljö kvalitetsnormer inte kan följas, eller att riktvärden överskrids?	Nej, detaljplanen omfattar en fastighet med ett befintligt enbostadshus och syftar till att bekräfta befintlig markanvändning, mark för bostadsändamål.		
Finns risk för människors hälsa eller miljön kopplat till risk och säkerhetsaspekter gällande översvämning och skyfall	Nej, planområdet bedöms inte riskera att översvämmas i framtiden.		

Miljöeffekt	Positiv eller ingen påverkan	Risk för viss negativ påverkan	Risk för stor negativ påverkan
Finns risk för människors hälsa eller miljön kopplat till risk och säkerhetsaspekter gällande instabilitet, sättningar, erosion, ras och skred	Nej, planområdet bedöms inte riskera att utsättas för instabilitet, sättningar, erosion, ras och skred.		
Finns risk för människors hälsa eller miljön kopplat till risk och säkerhetsaspekter gällande förorenad mark	Nej, planområdet bedöms inte innehålla förorenad mark.		
Finns risk för människors hälsa eller miljön kopplat till risk och säkerhetsaspekter gällande utsläpp		Kanske, planområdet med det befintliga enbostadshuset ligger intill farligt godsled och på 60 meter avstånd till järnväg där farligt gods transporteras. Riskutredning får svara.	
Finns risk för människors hälsa eller miljön kopplat till risk och säkerhetsaspekter gällande explosion		Kanske, planområdet med det befintliga enbostadshuset ligger intill farligt godsled eller järnväg där farligt gods transporteras. Riskutredning får svara.	
Finns risk för människors hälsa eller miljön kopplat till risk och säkerhetsaspekter gällande strålning till exempel elektromagnetiska fält från järnväg, elnätsstationer, kraftledning.	Nej.		

Miljöeffekt	Positiv eller ingen påverkan	Risk för viss negativ påverkan	Risk för stor negativ påverkan
Finns risk för påverkan på människors hälsa till följd av buller från väg, järnväg, verksamheter, flygtrafik med mera (Miljökvalitetsnormer buller)	Nej, planområdet med det befintliga enbostadshuset ligger i anslutning till trafikerad väg och på 60 meters avstånd från Dalabanan, dock inte inom zon där miljökvalitetsnormer för buller riskerar att överskridas enligt kommunens bullerkartläggning.		
Finns risk för påverkan på människors hälsa till följd av vibrationer från tung trafik, järnväg med mera.	Nej, planområdet med det befintliga enbostadshuset ligger 60 meter från Dalabanan och cirka 25 meter från närmaste körfält på väg 72. Med platsens geotekniska förutsättningar bedöms uppkomst av vibrationer från väg och järnväg inte medföra olägenhet.		
Finns risk för påverkan på människors hälsa till följd av försämrad luftkvalitet (Miljökvalitetsnormer luft)	Nej, planområdet ligger förvisso nära riksväg men inte inom tätort med smal gatusektion.		
Finns risk för påverkan på människors hälsa till följd av djurhållning på grund av risk för allergener (närhet till stall, beteshagar med mera)	Nej.		
Finns risk för påverkan på människors hälsa till följd av ljusförorening från belysningsmaster vid verksamheter eller evenemangsplatser med mera.	Nej.		

Miljöeffekt	Positiv eller ingen påverkan	Risk för viss negativ påverkan	Risk för stor negativ påverkan
Finns risk för påverkan på människors hälsa till följd av lukt från avloppsreningsverk, pumpstation med mera.	Nej.		
Finns risk för klimatpåverkan på grund av ökade utsläpp av växthusgaser, kopplat till förändrad markanvändning?	Nej, detaljplanen bekräftar befintlig markanvändning och bebyggelse.		

Slutsats gällande påverkan på miljön och människors hälsa:

Detaljplanen omfattar en fastighet med ett befintligt enbostadshus och syftar till att bekräfta den befintliga markanvändning, en mark för bostadsändamål. Det finns en antal aspekter som detaljplanen kommer att behöva förhålla sig till avseende begränsning av byggrätt med hänsyn till trafikbuller, risk och det utökade byggnadsförbudet.

Sammanvägning av påverkan

Miljöbedömningsförordningen 5§ 4, 5.

4: I vilken utsträckning det går att avhjälpa de sannolika miljöeffekterna

5: Miljöeffekternas gränsöverskridande egenskaper

Fråga	Ja/Nej/Eventuellt	Kommentar
Är det sannolikt att negativa miljöeffekter uppkommer på miljö, klimat, hälsa eller hushållning med mark, vatten eller andra naturresurser?	Nej.	Detaljplanen bedöms kunna anpassas med hänsyn till aspekter som riskerar ge en viss negativ påverkan.
Är miljöeffekterna bestående, det vill säga icke reversibla?	Nej.	
Kan ett genomförande av planen medföra att förebyggande åtgärder eller kompensationsåtgärder behöver vidtas?	Nej.	
Kan ett genomförande av planen som helhet, tillsammans med förväntad utveckling i omgivningen ⁴ , ge upphov till kumulativa negativa effekter ⁵ på miljön, hälsan eller hushållningen med mark, vatten och andra naturresurser?	Nej.	

⁴ Som styrs av andra planer och program

⁵ Kumulativ negativ effekt = flera mindre effekter som kan ge stora negativa effekter utan att de var för sig behöver innebära betydande miljöpåverkan

Samlad bedömning

Stadsbyggnadsförvaltningen bedömer att ett genomförande av detaljplan Lilla Slässbo 1:95 inte kan antas medföra risk för betydande miljöpåverkan. Därmed behöver en strategisk miljöbedömning och miljökonsekvensbeskrivning enligt miljöbalken 6 kapitlet inte genomföras.

Stadsbyggnadsförvaltningen